

Riktlinje

För att förebygga och hantera hot, hat och våld mot förtroendevalda

Herrljunga
kommun

Dokumentinformation

Diarienummer:	KS 2026-00098
Fastställt:	Kommunfullmäktige 2026-04-23 § 58
Senast reviderad:	Kommunfullmäktige 2026-04-23 § 58
Giltig till:	Tills vidare
Dokumentansvarig:	HR och Säkerhets- och beredskapsenheten

Innehållsförteckning

1. Allmänt.....	4
2. Syfte	4
3. Berörda lagar och andra regelverk.....	4
4. Ansvarsfördelning.....	4
5. Förebyggande arbete	5
6. Rapportering.....	5
6.1 Polisanmälan	5

1. Allmänt

Hot, hat och våld mot kommunens förtroendevalda drabbar den utsatta personen men även kommunen och samhället i stort då det kan påverka till exempel vår demokratiska beslutsprocess. Därför är det viktigt att så långt som möjligt skapa en trygg och säker miljö där alla vet vilka rutiner som gäller och hur ansvarsfördelningen ser ut.

2. Syfte

Syftet med riktlinjen är redogöra för hur Herrljunga kommun agerar för att förebygga och hantera hot, hat och våld mot förtroendevalda. På det sättet skapas tydlighet och ett gemensamt förhållningssätt för alla.

3. Berörda lagar och andra regelverk

Följande regelverk utgör grunden för denna riktlinje och underliggande rutin:

- Kommunallagen (2017:725)

4. Ansvarsfördelning

För vissa förtroendevalda ansvarar kommunen, enligt kommunallagen (2017:725), för att vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att förtroendevald utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld samt att de förtroendevalda får utbildning. Detta gäller förtroendevalda som har uppdrag på minst 40% (till exempel kommunalråd och oppositionsråd).

Nedan förtydligas ansvarsfördelningen per roll:

Kommundirektör

Har det övergripande ansvaret för att kommunen skyddar berörda förtroendevalda i enlighet med denna riktlinje, då dessa inte har någon personalansvarig chef. Kommundirektören ska även säkerställa att berörda förtroendevalda får adekvat utbildning.

HR-enheten

HR-enheten ansvarar tillsammans med säkerhets- och beredskapsenheten för rådgivning, utbildning och stöd till berörda förtroendevalda.

Säkerhets- och beredskapsenheten

Ansvarar tillsammans med HR-enheten för rådgivning, utbildning och stöd till berörda förtroendevalda samt är en stödfunktion vid bedömning av hot och hantering av uppkomna situationer.

Enheten ansvarar för att bistå förtroendevalda vid risk- och hotbildsanalyser som rör uppdrag kopplade till deras roll som förtroendevald i kommunen. Vid behov ska enheten bedöma och fatta beslut om vilka åtgärder kommunen och förtroendevald ska vidta vid uppkomna hot eller annan otillbörlig påverkan riktad mot förtroendevald och deras politiska uppdrag i kommunen.

Politiska partier

Är egna juridiska personer och ansvarar för att riskbedömningar och säkerhetsåtgärder genomförs när det gäller partiets interna arbete som till exempel aktiviteter under valrörelsen och annan partirelaterad verksamhet under mandatperioden.

Berörd förtroendevald (uppdrag på minst 40%)

Ska delta i analysarbete och utbildningar kring hot, hat och våld samt följa eventuella beslut om åtgärder. Förtroendevald ska skyndsamt anmäla inträffade händelser och eventuella oroande tecken på en uppkommande situation till säkerhets- och beredskapsenheten.

5. Förebyggande arbete

För berörda förtroendevalda genomförs anpassad utbildning och en generell riskbedömning under början av en ny mandatperiod. Därefter görs utbildningsinsatser och riskbedömningar vid uppkomna behov.

6. Rapportering

Det är viktigt att alla tillbud och händelser rapporteras in, både för att den utsatta personen ska kunna få rätt stöd och för att kunna förebygga att något liknande inträffar igen. Akuta situationer ska rapporteras till Säkerhets- och beredskapsenheten. Övriga fall som inte är brådskande rapporteras in via kommunens system för tillbuds- och arbetsskadeanmälan.

6.1 Polisanmälan

En polisanmälan är en förutsättning för att en gärningsperson ska kunna fällas för brott vilket i förlängningen minskar risken för att brottet upprepas. I Herrljunga kommun är utgångspunkten att all brottslighet ska polisanmälan, detta gäller även vid inträffade hot, hat och våldssituationer. För att en anmälan ska kunna utredas av polisen krävs ofta att den utsatte personen medverkar i utredningen och eventuell domstolsförhandling.

Om en polisanmälan rör ett brott mot en förtroendevald ska detta särskilt betonas i anmälan då detta anses extra allvarligt och leder till straffskärpning enligt brottsbalken.